

Onderwerp Regionaal Meerjarenplan Aanpak Lage Basisvaardigheden 2021-2024	
Nummer	2021/37602
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	2.1 Voorzieningen volwassenen
Afdeling	JOS
Auteur	Schoonebeek, M.
Telefoonnummer	023-5115664
Email	mschoonebeek@haarlem.nl
Kernboodschap	Inwoners van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond met te lage basisvaardigheden kunnen gebruikmaken van verschillende onderwijstrajecten om deze te verbeteren. Dit zijn onderwijstrajecten op het gebied van taal-, reken- en digitale vaardigheden en worden gefinancierd uit de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB). De gemeente Haarlem is als regievoerder van de arbeidsmarktregio verantwoordelijk voor de uitvoering van deze onderwijstrajecten binnen de gehele regio. Voorwaarde voor het gebruik van het aanbod is dat de cursist ingeschreven staat als inwoner in een van de 7 gemeenten, ouder is dan 18 jaar en niet (meer) inburgering plichtig is. Er is een nieuw Regionaal Meerjarenplan Aanpak Verbeteren Basisvaardigheden 2021-2024 opgesteld waarin onder meer de nieuwe afspraken tussen VNG en vier ministeries zijn verwerkt (bijlage 1). Daarnaast is er een regionale samenwerkingsagenda opgesteld (zie bijlage 2) behorende bij het regionale meerjarenplan. Beide documenten zijn de afgelopen maanden in nauw overleg met de gemeenten van Zuid-Kennemerland en IJmond en hun partners tot stand gebracht.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Samenleving omdat zij hierin een actieve informatieplicht heeft.
Relevante eerdere besluiten	Update Regionaal Educatief Plan Zuid-Kennemerland en IJmond 2018-2019 (reg. nr. 2017/259876)
Besluit College d.d. 26 januari 2021	Het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Het Regionaal Meerjarenplan Aanpak Verbeteren Basisvaardigheden Zuid-Kennemerland en IJmond 2021-2024 met de bijbehorende regionale samenwerkingsagenda vast te stellen; de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van een passend opleidingsaanbod voor hun inwoners met lage basisvaardigheden (laaggeletterdheid). Hiervoor ontvangen de contactgemeenten vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) een budget. Dit budget is een specifieke uitkering en Haarlem ontvangt deze middelen voor de regio Zuid-Kennemerland en IJmond. De WEB schrijft voor dat de regiogemeenten een gezamenlijk programma opstellen wat nu voor u ligt. Voorliggend programma is voor de periode 2021-2024 waarin de inhoudelijke doelstellingen, doelgroepen en thema's staan beschreven. Aanvullend op dit programma is er een regionale samenwerkingsagenda opgesteld.

Het regionaal programma heeft tot doel om te lage basisvaardigheden onder volwassenen in de regio aan te pakken door het bieden van een passend aanbod op het gebied van taal-, reken- en digitale vaardigheden. Het beschikken over voldoende basisvaardigheden draagt bij aan de zelfstandigheid, zelfredzaamheid en sociale inclusie van inwoners en voorkomt maatschappelijke kosten. Met dit regionale programma voldoen we daarnaast aan de wettelijke verplichting om te zorgen voor voldoende kwaliteit en continuïteit van het educatieve aanbod, een goede spreiding van de educatie in de regio, bekendheid voor inwoners en duidelijkheid voor de aanbieders.

2. Besluitpunten college

Het college besluit: het Regionaal Meerjarenplan Aanpak Verbeteren Basisvaardigheden Zuid-Kennemerland en IJmond 2021-2024 met de bijbehorende regionale samenwerkingsagenda vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Niet-inburgeringsplichtige volwassenen (18 jaar en ouder) met onvoldoende basisvaardigheden taal-, reken- en/of digi-vaardigheden worden in staat gesteld hun achterstanden in te halen.

4. Argumenten

Plan van aanpak is wettelijke verplichting

Het is een wettelijke verplichting van iedere arbeidsmarktregio om te komen met een plan voor de aanpak van te lage basisvaardigheden van haar inwoners. De gemeente Haarlem heeft als regievoerder van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond het nieuwe plan opgesteld samen met alle betrokken partijen voor de periode 2021-2024.

De nieuwe nota is samen met de regio en de partners opgesteld

Het voorliggende plan en de regionale samenwerkingsagenda zijn in nauw overleg met de gemeenten van Zuid-Kennemerland en IJmond samengesteld, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau. Tevens zal er minimaal 4 maal per jaar op beide niveaus periodiek overleg plaatsvinden. In het bestuurlijke regionale overleg met de verantwoordelijke wethouders worden de jaarlijkse resultaten van de effectmeting en de kwaliteitsmeting besproken. In het overleg van 8 oktober 2020

zijn de regiowethouders akkoord gegaan met de inhoud van het regionaal meerjarenplan aanpak lage basisvaardigheden 2021-2024.

Verschillen met plan 2018-2019

De uitgangspunten van het voorliggende plan zijn in de basis gelijk aan die van het Regionaal Educatief Plan van 2018-2019. Er zijn enkele belangrijke verschillen in het proces en de verantwoordelijkheden voor de gemeente Haarlem, namelijk:

- De bestuurlijke afspraken moeten worden geïmplementeerd onder regie van Haarlem. Het gaat dan onder meer om extra inzet voor het bereiken NT1-ers, monitoring van de educatieve trajecten en de impact daarvan op de deelnemers, kwaliteitstoetsing van de non-formele educatie (na totstandkoming van een landelijk kwaliteitssysteem);
- Haarlem ontvangt een aanvullende 'decentralisatie' uitkering voor de regievoering en de implementatie en jaarlijkse uitvoering van de bestuurlijke afspraken met het Rijk.

De nieuwe nota sluit aan op een aantal gemeentelijke programma's

Het inhalen van achterstanden op het gebied van basisvaardigheden heeft een sterke relatie met de gemeentelijke programma's 1, 2 en 3. Waaronder het Sociaal Domein, participatiewet, schulden en minima en de nieuwe Wet Inburgering.

De uitgaven passen binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen

In de periode 2021-2024 ontvangt de gemeente Haarlem in de rol van regievoerder twee typen uitkeringen vanuit het Rijk:

- *Specifieke uitkering.* Het budget is voor het aanbod volwasseneducatie (18+) en voor niet-inburgeringsplichtigen. Dit is geormerkt geld voor formele educatie¹;
- *Decentralisatie uitkering.* De regievoerder Haarlem deze uitkering in ieder geval in 2021. Het geld is bedoeld voor de regiefunctie en zijn daarnaast een bijdrage voor het bereiken van de doelstellingen die met het Rijk zijn afgesproken. Van dit geld worden geen structurele projecten gefinancierd.

Financiën

De kosten van het besluit worden gedekt uit de specifieke uitkering Educatie 2021-2024 van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. De WEB-begroting voor 2021-2024 bedraagt:

---

¹ Formele educatietrajecten leiden toe naar een erkend diploma. Niet-formele educatietrajecten leiden niet toe naar een erkend diploma richten zich meer op cursussen en trainingen op kortere termijn.

Subtotaal Specifieke uitkering	€ 1.150.000
<i>Waarvan Formeel onderwijs</i>	€ 700.000
<i>Waarvan Non-formeel onderwijs</i>	€ 450.000
Subtotaal Decentralisatie uitkering	€ 129.000
TOTAAL WEB budget	€ 1.279.000

Specifieke uitkering

De gemeente Haarlem heeft als regievoerder de bevoegdheid om de specifieke uitkering (ruim € 1.150.000) in de gehele regio in te zetten op basis van een plan met voldoende regionaal draagvlak. Deze gelden worden gebruikt voor de inkoop van formele educatietrajecten en voor de subsidiering van non-formele educatietrajecten.

Jaarlijks wordt de specifieke uitkering van het Rijk verantwoord. Daarnaast is met het Rijk afgesproken dat de contactgemeente (Haarlem) elk jaar aan het Rijk rapporteert over de implementatie en uitvoering van de bestuursafspraken, na vaststelling hiervan door de gemeenteraad.

De besteding van middelen die voortvloeien uit het voorliggende plan en bijbehorende regionale samenwerkingsagenda kunnen worden gedaan uit de specifieke uitkering. Aan dit rijksbudget wordt geen gemeentelijk budget toegevoegd. In het geval van onderbesteding mag 25% van de jaarmiddelen worden doorgeschoven naar het daaropvolgende jaar. De hoogte van de subsidiegelden 2021-2024 is nog niet exact bekend. Wel is in de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) opgenomen dat er een bijdrage zal worden verstrekt voor de uitvoering van educatietrajecten. De hoogte zal ongeveer hetzelfde zijn als de jaren hiervoor.

Decentralisatie uitkering

In aanvulling op de specifieke uitkering is er in 2021 een decentralisatie uitkering: circa € 129.000. Deze middelen mag de contactgemeente inzetten voor het voeren van de regie en het implementeren van de afspraken die met het Rijk zijn gemaakt. Dit betekent onder andere extra

inzet plegen op het bereiken van inwoners met te lage basisvaardigheden met Nederlands als moedertaal (NT1-er), het monitoren van de deelname aan educatietrajecten en de impact die dit heeft op de deelnemers en het invoeren van een kwaliteitssysteem voor de non formele aanbieders. Het wordt medio 2021 bekend of de decentrale uitkering doorloopt vanaf 2022.

5. Risico's en kanttekeningen

Informatie vanuit het Rijk over vervolgaanpak nog onbekend

Nog niet alle informatie over de vervolgaanpak van laaggeletterdheid is bekend omdat de VNG de bestuurlijke afspraken heeft opgeschort. Het Rijk is nog met de VNG en de contactgemeenten in gesprek hierover. Duidelijkheid wordt Q1 2021 verwacht.

Doorgaande leerlijn borgen in aanbesteding

In 2021 start een nieuwe procedure voor aanbesteding van de diploma gerichte educatieve trajecten voor de periode 2022-2024 (3 jaar). Het aanbestedingstraject dient uiterlijk november 2021 te zijn afgerond. Dit kan leiden tot een andere uitvoerder van het formele onderwijs. Deelnemers aan dit type volwasseneneducatie kunnen worden gedupeerd wanneer ze halverwege hun traject naar een andere educatie-aanbieder moeten gaan. Om deze reden zullen met de huidige uitvoerder het Nova College zodanige afspraken worden gemaakt dat de continuïteit van de educatie niet in het geding komt. Dit is aanbesteding technisch mogelijk, zolang de gemeente het meeneemt in het Programma van Eisen. De doorgaande leerlijn, een belangrijk uitgangspunt bij de WEB, wordt hierdoor gewaarborgd.

6. Uitvoering

De formele trajecten zullen uiterlijk 1 november 2021 via een openbare procedure zijn aanbesteed. Elk jaar maken we, in goed overleg met de regiogemeenten, een uitvoeringsplan op basis van de doelstellingen en ambities van ons regionaal meerjarenplan. Zo sluiten we aan bij de omstandigheden en mogelijkheden van dat moment.

De niet-diploma gerichte trajecten kennen een grote verscheidenheid en geografische spreiding. Voor zover de trajecten bijdragen aan de WEB-doelstelling willen we deze organisaties faciliteren via subsidiering. Er zal een subsidieverordening worden gemaakt op basis waarvan aanvragen kunnen worden ingediend en beoordeeld door de gemeente Haarlem.

7. Bijlagen

- Regionaal meerjarenplan Aanpak Verbeteren basisvaardigheden Zuid-Kennemerland en IJmond 2020-2024;
- De bijbehorende regionale samenwerkingsagenda van de gemeenten Zuid-Kennemerland en IJmond.